

Teze za Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala

Naziv propisa: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala (u daljnjem tekstu: Zakon)

Materija koja se namjerava obuhvatiti Zakonom:

Zakonom se obavlja daljnje usklađivanje hrvatskog zakonodavnog okvira za tržište kapitala s pravnom stečevinom Europske unije na način da će se osigurati pretpostavke za provedbu Uredbe (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 909/2014). Također, obavlja se daljnje usklađivanje s dijelom odredbi Direktive 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira (Tekst značajan za EGP) (SL L 257, 28.8.2014.), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (Tekst značajan za EGP) (SL L 257, 28.8.2014.).

Predmetna direktiva već je prenesena u hrvatsko zakonodavstvo u Zakon o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata (Narodne novine, br. 59/12 i 44/16), ali se u točno određenim segmentima izravno tiče i Zakona o tržištu kapitala, pa je pojedine dijelove bilo potrebno prenijeti i u ovaj prijedlog propisa.

Provedba Uredbe (EU) br. 909/2014, kojom su utvrđeni jedinstveni zahtjevi za namiru financijskih instrumenata u Europskoj uniji i pravila za organizaciju i poslovanje središnjih depozitorija vrijednosnih papira u svrhu promicanja sigurne, učinkovite i neometane namire, osigurana je Zakonom o provedbi Uredbe (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (Narodne novine, broj 44/16).

Zakonom će se obuhvatiti:

- izmjene koje se odnose na središnje depozitorije
- više neće postojati razlika između središnjeg depozitorija i središnjeg registra kako je trenutno definirana, budući se previđa njihovo sjedinjenje
- uvodi se nova definicija nematerijaliziranog vrijednosnog papira
- uređuje se evidentiranje vrijednosnih papira u nematerijaliziranom obliku
- naznačene su kategorije subjekata koji svoje vrijednosne papire moraju izdati u nematerijaliziranom obliku i svi oni subjekti koji tu obvezu nemaju
- mijenja se dosadašnji koncept promatranja zakonitog imatelja nematerijaliziranoga vrijednosnog papira
- posebne odredbe koje se odnose na središnje druge ugovorne strane koje su dobile odobrenje za rad od strane Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: Agencija)
- uvodi se međunarodno priznati pristup određivanja primjenjivog (mjerodavnog) prava, tzv. *PRIMA* (eng. *Place of the Relevant Intermediary Approach*) pristup
- uređuje se nadzor nad središnjom drugom ugovornom stranom te središnjim depozitorijem

- izdavateljima nematerijaliziranih vrijednosnih papira se pruža mogućnost odabira i promjene središnjeg depozitorija u koji će upisati svoje nematerijalizirane vrijednosne papire.

Osim navedenog, odredbe koje se odnose na ustroj i poslovanje Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d. privremenog su karaktera te će se iste primjenjivati do 3.7.2016. godine. Naime, sukladno Uredbi (EU) br. 909/2014, sustavom namire u budućnosti mogu upravljati samo središnji depozitoriji vrijednosnih papira. Kako bi se Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. uskladilo s uvjetima propisanim Uredbom (EU) br. 909/2014 te nastavilo obavljati poslove središnjeg depozitorija, Agenciji treba podnijeti zahtjev za odobrenje za rad na način propisan Uredbom (EU) br. 909/2014. U suprotnom, više neće moći upravljati sustavom namire vrijednosnih papira kao što je to do sada radilo te pružati usluge izdavateljima za koje je izdavanje prenosivih vrijednosnih papira u nematerijaliziranom obliku zakonska obveza. Nakon podnošenja zahtjeva, Agencija, kao nadležno tijelo u Republici Hrvatskoj, u roku od 30 radnih dana mora procijeniti kompletnost zahtjeva, a nakon proglašenja kompletnosti podnesenog zahtjeva, u roku od 6 mjeseci donijeti odluku o odobrenju za rad.

Obrazloženje:

Zakon će posljedično utjecati na smanjenje regulatorne složenosti za središnje depozitorije vrijednosnih papira nastale zbog različitih nacionalnih pravila. Središnjim depozitorijima trebalo bi se omogućiti da svoje usluge pružaju u svim državama članicama bez potrebe za ispunjavanjem različitih nacionalnih zahtjeva poput onih povezanih s odobrenjem, nadzorom, organizacijom ili rizicima središnjih depozitorija.

Ciljevi koji se namjeravaju postići donošenjem Zakona:

Cilj je pojačati sigurnost i učinkovitost namire financijskih instrumenata, budući da se ista pravila primjenjuju u svim državama članicama čime se sprječava potencijalna primjena različitih praksi. Također, istovjetni zahtjevi za organizaciju i poslovanje središnjih depozitorija vrijednosnih papira doprinijet će povećanju transparentnosti tržišta kapitala te omogućiti veću sigurnost izdavatelja i ulagatelja.